

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 576
Din data de 14.09.2016

Dosar nr.: 533/2016

Petiția nr.: 5148/01.09.2016

Petent: Asociația Esperando

Reclamați: - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice; Guvernul României

Obiect: diferențe de quantum în ceea ce privește finanțarea serviciilor sociale furnizate persoanelor cu dizabilități de entitățile din sistemul public în comparație cu prestatorii din sistemul privat.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1. Asociația Esperando, cu sediul în Baia Mare, str. George Coșbuc nr 6/6, jud. Maramureș

I.2. Numele și reședința reclamatelor

I.2.1. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, București, str. Dem. I. Dobrescu, nr. 2-4, sector 1

I.2.2. Guvernul României, Palatul Victoria, Piața Victoriei nr. 1, Sector 1, București, cod postal 011791

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră că diferențele de quantum a finanțării pentru serviciile sociale prestate persoanelor cu dizabilități în sistemul public în comparație cu cel privat, constituie discriminare.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 4.800/17.08.2016 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 4881/17.08.2016 a fost citată partea reclamată, pentru termenul din data de 05.09.2016. La termen s-a prezentat partea reclamată.

3.3. Prin adresa înregistrată cu nr. 5.200/05.09.2016 a fost citat Guvernul României pentru termenul din data de 12.09.2016. La termen partea reclamată nu s-a prezentat.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta consideră că diferențele de quantum a finanțării pentru serviciile sociale prestate persoanelor cu dizabilități în sistemul public, comparat cu cel privat, constituie discriminare.

4.1.2. Asociația Esperando oferă servicii integrate pentru copii, tineri și adulți și beneficiază de finanțări alocate de către stat în quantum mai mic decât instituțiile publice care oferă același tip de servicii.

4.1.2.1. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 978/2015 este stabilit standardul minim de cost/an/beneficiar pentru centrele de zi, la 19.402 lei (1.616,84 lei/lună/beneficiar). În același timp, în baza Ordinului MMFPSPV nr. 1685/2015, quantumul finanțării pentru serviciile prestate de un ONG este de numai 175 lei/lună/beneficiar, deci de aproape 10 ori mai puțin.

4.1.3. Petenta oferă exemplul sistemului educațional în care costurile standard per elev alocate învățământului preuniversitar particular și confesional sunt similare celor pentru învățământul preuniversitar de stat, potrivit Legii nr. 136/2016 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 10/2014 pentru rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014

4.1.4. Prin adresa 5148/01.09.2016, petenta aduce următoarele completări la petiția inițială:

- conform unui proiect de Hotărâre de Guvern publicat pe site-ul MMFPSPV este prevăzută creșterea quantumului subvenției către organizațiile neguvernamentale, însă mult sub standardul alocării pentru sistemul public (de la 175 lei la 221 lei)

- scrisoarea parinților și persoanelor cu dizabilități pentru susținerea cazului Asociației Esperando

- convențiile pentru acordarea de servicii de asistență socială în regim de centru de zi și îngrijiri la domiciliu

- HCL Baia Mare nr 557/2015 privind aprobarea subvențiilor pentru asociațiile și fundațiile selecționate la nivelul municipiului

- actele normative menționate în petiție

- reglementări naționale și internaționale în domeniul drepturilor omului.

4.2. Susținerile părților reclamate

4.2.1. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice invocă următoarele excepții:

- excepția tardivității cu privire la Ordinul nr. 1685/2015 *privind aprobările liniilor de subvenționare prioritare în domeniul asistenței sociale pentru anul 2016, respectiv unitățile de asistență socială și capitolele de cheltuieli pentru care asociațiile și fundațiile pot solicita subvenții de la bugetul de stat, pentru anul 2016, în baza prevederilor Legii nr. 34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială, cu modificări;*

- excepția calității procesuale pasive raportat la Hotărârea de Guvern nr 978/2015;

4.2.2. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice solicită introducerea în cauză a Guvernului României, ca emitent al Hotărârii de Guvern nr 978/2015.

4.2.3. Pe fond, reclamata consideră că situația descrisă de petentă nu reprezintă discriminare și enumeră reglementările în vigoare pentru finanțarea serviciilor sociale, finanțarea și subvenționarea asociațiilor și fundațiilor.

4.2.4. Guvernul României, Secretariatul General al Guvernului, prin adresa cu numărul 5348/12.09.2016 invocă următoarele excepții:

- excepția lipsei calității procesuale pasive, considerând că din petiția formulată de Asociația Esperando nu reiese calitatea de reclamat a Guvernului României, ba mai mult se precizează clar că situația de discriminare se datorează Ordinului MMFPSPV.

- excepția de vădită necompetență a CNCD raportat la soluțiile legislative alese de către legiuitor precum și raportat la necompetența CNCD de a se substitui instanței judecătorești. Demersul petentei se circumstanțiază dispozițiilor Legii contenciosului administrativ.

4.2.5. Pe fondul cauzei, reclamata consideră că aspectele sesizate de către petentă nu întrunesc elementele de comparabilitate de tratament diferit aplicat acesteia față de alte asociații cu activitate similară.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că există diferențe de quantum în ceea ce privește finanțarea serviciilor sociale furnizate persoanelor cu dizabilități de entitățile din sistemul public în comparație cu prestatorii din sistemul privat.

5.1.1. Astfel, Colegiul director constată că, potrivit Hotărârii de Guvern nr 978/2015, finanțarea către persoanele cu dizabilități este în quantum de 1.617 lei/lună/persoană cu dizabilitate, dacă serviciul se oferă de către o instituție de stat și potrivit Ordinului MMFPSPV nr. 1685/2015 finanțarea către persoanele cu dizabilități este în quantum de 175 lei/lună/persoană cu dizabilitate dacă serviciul se oferă de către organizație nONGuvernamentală.

5.1.2. Colegiul director reține că, în prezenta cauză, au fost invocate mai multe excepții de către părțile reclamate. Astfel, Guvernul României a invocat excepția necompetenței materiale a CNCD și excepția lipsei calității procesuale pasive, iar Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice a invocat excepția tardivității introducerii sesizării și excepția lipsei calității procesuale pasive

5.2. În drept, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, va proceda conform dispozițiilor **art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, astfel „(1) Colegiul director

se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.”

5.3. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare și dezbătând excepția de necompetență materială a C.N.C.D., invocată de către Guvernul României, Colegiul director reține că faptele reclamate nu rezultă dintr-o prevedere legală, ci dintr-un act administrativ (Hotărârea de Guvern și Ordinul de ministru). Colegiul director constată că este de competența Consiliului să se pronunțe asupra prezentei sesizări, respingând excepția de necompetență materială invocată.

5.4. Cu privire la excepția tardivității introducerii sesizării invocată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Colegiul director constată că actele administrative supuse analizei au efecte actuale, fiind în prezența unor fapte continue, astfel CNCD respinge excepția tardivității.

5.5. În privința Hotărârii Guvernului nr. 978/2015, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice are calitate procesuală pasivă, pentru că este entitatea care a avizat și susținut legalitatea actului menționat anterior. În acest sens, Colegiul director respinge excepția lipsei calității procesuale pasive, invocată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

5.6. Colegiul director respinge și excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de Guvernul României și reține că petenta s-a îndreptat împotriva Hotărârii Guvernului nr. 978/16.12.2015 și împotriva Ordinului MMFPSPV nr. 1685/2015, hotărârea fiind emisă de Guvernul României.

5.7. Pe fond, Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000) la art. 2 alin. (1) prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.8. Conform art. 2 alin. (4) *„Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”*

5.9. Conform **art. 10, lit. a) și h)** din O.G. nr. 137/200, republicată, *“Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice; (...), h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”*

5.10. Conform **art. 15** din O.G. nr. 137/200, republicată *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

5.11. Colegiul director analizează fapta de discriminare săvârșită de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice și Guvernul României în ceea ce privește finanțarea pentru serviciile sociale acordate persoanelor cu dizabilități prestate în sistemul public, comparat cu cel privat, prin raportare la Hotărârea MMFPSPV nr. 978/2015 și Ordinului nr. 1685/2015, prin intermediul cărora este stabilit standardul minim de cost/an/beneficiar pentru centrele de zi.

5.12. Pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept.

5.13. Colegiul director constată că subvenționarea diferențiată de la buget a serviciilor sociale prestate de entitățile private, în comparație cu cele din sistemul public constituie o diferențiere.

5.14. Persoanele cu dizabilități care apelează la sistemul public și persoanele cu dizabilități care apelează la sistemul privat sunt în situație comparabilă, pentru că au dreptul la serviciile sociale la nivelul standardului minim stabilit de Guvernul României.

5.15. De asemenea, standardele de autorizare a entităților (instituțiile publice și ONG-urile) prestatoare de servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități stabilite de stat sunt

identice, atât pentru sistemul privat, cât și pentru sistemul public și, ca atare, Colegiul director constată că suntem într-o situație comparabilă.

5.16. Criteriul de diferențiere analizat: persoanele cu dizabilitate care se adresează unui serviciu public și persoanele cu dizabilitate care se adresează unui serviciu privat.

5.16.1. În numeroase situații, persoanele cu dizabilități sunt constrânse să apleze la prestatorii de servicii din sistemul privat, pentru că în localitățile respective în care aceste persoane locuiesc (aici fiind vorba despre acoperirea teritorială), nu există servicii sociale furnizate persoanelor cu dizabilități de entitățile din sistemul public, sau în cazul în care există, nu furnizează serviciile necesare unui tip sau altul de dizabilitate (serviciile oferite de stat nu au o acoperire teritorială și diversificată în momentul de față, statul fiind responsabil pentru acordarea, respectiv finanțarea serviciilor sociale)

5.17. Dreptul încălcat este dreptul de a beneficia de servicii sociale în condiții de egalitate.

În concluzie, Colegiul director constată că sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare:

- un tratament diferențiat exprimat prin quantumul diferit al finanțării serviciilor sociale furnizate persoanelor cu dizabilități de entitățile din sistemul public în comparație cu prestatorii din sistemul privat
- al persoanelor cu dizabilități aflate în situații comparabile
- pe criteriul furnizorului de servicii public sau privat
- prin care se încalcă dreptul de a beneficia de servicii sociale în condiții de egalitate

5.18. Colegiul director constată că statul externalizează furnizarea de servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități către ONG-uri, stabilind aceleași standarde de autorizare ca în cazul instituțiilor publice.

5.19. Colegiul director arată că externalizarea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități către entitățile neguvernamentale nu conduce la dreptul statului de a finanța cu o sumă substanțial mai mică (de 10 ori mai mică) per serviciu/persoană/lună.

5.20. O astfel de practică încalcă dreptul persoanelor cu dizabilități de a beneficia de prestații sociale de calitate la un standard minim stabilit prin lege.

5.21. De asemenea, această practică încalcă dreptul la demnitate al persoanelor cu dizabilități, astfel cum este stabilit în cuprinsul art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Practica are un nivel de gravitate ce rezultă din calitatea persoanelor cu dizabilități, care necesită o protecție specială din partea statului.

5.22. Având în vedere cele de mai sus, subvenționarea diferențiată de la buget a serviciilor sociale prestate de entitățile private, în comparație cu cele din sistemul public, care are ca efect încălcarea dreptului de a beneficia în condiții de egalitate de serviciile sociale constituie discriminare conform art. 2 alin. 1, art. 2 alin. 4, art. 10 lit. h) coroborate cu prevederile art. 15 al **O.G. nr. 137/2000, republicată**

5.21. În temeiul art. 26 din **O.G. nr. 137/2000** Colegiul director aplică Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice amendă contravențională în valoare de 7.000 lei și Guvernului României, Guvernului României, prin Secretariatul General al Guvernului amendă contravențională în valoare de de 7.000 lei având în vedere următoarele:

- discriminarea a vizat un grup de persoane: persoanele cu dizabilități;
- discriminarea a limitat persoanele cu dizabilități la dreptul de a primi prestări de servicii sociale în condiții de egalitate
- discriminarea provine de la autorități publice centrale, care au obligația respectării drepturilor omului.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. În ceea ce privește excepția de necompetență materială a C.N.C.D., invocată de către Guvernul României, Colegiul director respinge această excepție;

2. În ceea ce privește excepția tardivității cu privire la Ordinul nr. 1685/2015, invocată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Colegiul director respinge excepția tardivității introducerii cererii;

3. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Colegiul director respinge această excepție;

4. În ceea ce privește excepția excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de Guvernul României, Colegiul director respinge această excepție;

5. Subvenționarea diferențiată de la buget a serviciilor sociale prestate de entitățile private, în comparație cu cele din sistemul public, care are ca efect încălcarea dreptului de a beneficia în condiții de egalitate de serviciile sociale constituie discriminare conform art. 2 alin. 1, art. 2 alin. 4, art. 10 lit. h) coroborate cu prevederile art. 15 al **O.G. nr. 137/2000, republicată**

6. Aplică părții reclamate, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice amendă contravențională în valoare de 7.000 lei conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000;**

7. Aplică părții reclamate, Guvernului României, prin Secretariatul General al Guvernului amendă contravențională în valoare de 7.000 lei conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000;**

8. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale a Finanțelor Publice București pentru încasarea amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București, dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: P.F.M./B.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.